

Homília pápeža Františka na záver SDM: Nie ste „len zatiaľ“, ste „Božie teraz“

V plnom znení prinášame homíliu a záverečný pozdrav Svätého Otca Františka pri koncelebrovanej svätej omši v Areáli sv. Jána Pavla II. v Metro Parku v Panama City, ktorou v nedeľu 27. januára 2019 vyvrcholili 34. svetových dni mládeže.

«Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli“» (Lk 4,20-21).

Takto nám evanjelium predstavuje začiatok Ježišovho verejného účinkovania. Ukazuje ho v synagóge, medzi ľuďmi, ktorí ho poznali od malého dieťaťa; sú tam známi a susedia, a ktovie, možno aj nejaký „katechéta“, ktorý ho učil zákonu. Je to dôležitý okamih v živote Majstra - okamih, keď sa dieťa, ktoré rástlo a formovalo sa v lone tohto spoločenstva, stavia na nohy a berie si slovo, aby ohlásilo a uskutočnilo Boží sen. Slovo, ktoré bolo doteraz hlásané iba ako prísľub do budúcnosti, a len v Ježišových ústach môže zaznieť do prítomnej chvíle, stať sa skutočnosťou: «Dnes sa splnilo».

Ježiš zjavuje *Božie teraz*, ktoré nám vychádza v ústrety, aby aj nás povolalo mať účasť na *jeho teraz*, keď sa má hlásať «evanjelium chudobným», «oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť», «utláčaných prepustiť na slobodu» a «ohlásiť Pánov milostivý rok» (por. Lk 4,18-19). Je to *Božie teraz*, ktoré sa sprítomňuje s Ježišom, stáva sa tvárou, telom, milosrdnou láskou, ktorá nečaká na ideálne alebo dokonalé situácie, aby sa mohla ukázať, ani neprijíma výhovorky, prečo by sa ešte nemala uskutočniť. On je Boží čas, ktorý robí správnymi a

vhodnými všetkými situáciami a všetkými priestormi. V Ježišovi sa začína a oživa prisľúbená budúcnosť.

Kedy? Teraz. No nie všetci, čo ho tam počúvali, sa cítili pozvaní či povolani. Nie všetci susedia z Nazareta boli pripravení uveriť v niekoho, koho poznali a videli rásť, a naraz ich pozýval uskutočniť tak dlho očakávaný sen. Dokonca «hovorili: Vari to nie je Jozefov syn?» (Lk 4,22).

Aj nám sa môže stať tá istá vec. Nie vždy veríme tomu, že Boh môže byť tak konkrétny a každodenný, tak blízky a reálny, a ešte menej tomu, že sa tak sprítomní a koná prostredníctvom tak známej osoby ako môže byť náš sused, priateľ, či príbuzný. Nie vždy veríme, že Pán nás môže pozvať, aby sme pracovali a zašpinili si ruky spolu s ním v jeho Kráľovstve - tak jednoduchým, ale výrazným spôsobom. Je pre nás náročné prijať, že «Božia láska sa robí konkrétnou a takmer hmatateľnou v dejinách, so všetkými ich bolestnými aj slávnymi udalosťami» (Benedikt XVI., *Katechéza*, 28. septembra 2005).

Nezriedka sa správame ako susedia z Nazareta, keď uprednostňujeme *vzdialeného* Boha: krásneho, dobrého, štedrého, ale vzdialeného a predovšetkým takého, čo neobťažuje, akéhosi „ochočeného“ Boha. Pretože blízky a každodenný Boh, Boh priateľ a brat od nás vyžaduje, aby sme sa naučili blízkosti, každodennosti, a predovšetkým bratstvu. Nechcel sa zjaviť anjelským alebo veľkolepým spôsobom, ale chcel nám darovať bratskú a priateľskú, konkrétnu, rodinnú tvár. Boh je skutočný, pretože láska je skutočná, Boh je konkrétny, pretože láska je konkrétna. A je to práve táto «konkrétnosť lásky, ktorá predstavuje jeden z najdôležitejších elementov v živote kresťanov» (porov. Benedikt XVI., *Homília*, 1. marca 2006).

Aj my čelíme tým istým rizikám ako ľudia z Nazareta, keď v našich spoločnostiach chce evanjelium ožiť konkrétnym spôsobom, a my začíname vraviť: „Ale títo mladí, nie sú to deti Márie a Jozefa, a nie sú to súrodenci toho a toho... či rodičia? Nie sú to mládežníci, ktorým sme pomáhali rásť? ... Nech sú len ticho. Ako by sme tomu mohli uveriť? Tamten, nie je to ten, čo stále rozbíjal okná s loptou?“ A ten, ktorý sa narodil, aby bol prorokom a ohlásením Božieho kráľovstva, je naraz ochočený a ochudobnený. Chciť si ochočiť Božie slovo je každodenným pokušením.

A aj vám, drahí mladí, sa môže stať to isté vždy, keď si myslíte, že vaša misia, vaše povolanie, ba aj váš život je prisľub, ktorý platí len do budúcnosti, a nemá nič spoločné s prítomnosťou. Akoby „byť mladými“ bolo synonymom „čakárne“ - pre toho, kto očakáva, kým príde jeho hodina. A „len zatiaľ“ - kým príde tá hodina - pre vás vymyslíme, alebo aj vy sami vymyslíte pre seba akúsi hygienickú, pekne zabalenú budúcnosť bez dôsledkov, dobre postavenú a zaručenú, so všetkým „dobro zabezpečeným“. Nechceme vám ponúknuť budúcnosť z laboratória, to je

fungovaná radosť. Nie je to radosť dneška v konkrétnosti lásky. A tak vás s touto fungovanou radosťou „chlácholíme“ a uspávame vás, aby ste nerobili hluk, aby ste nevyrušovali, aby ste sa nepýtali samých seba a ani druhých, aby ste seba, ani druhých nespochybňovali; a v tomto „len zatiaľ“ vaše sny strácajú na sile, začínajú driemať, strácajú sa na ceste a stávajú sa prízemnými „ilúziami“, malými a smutnými (porov. *Homília na Kvetnú nedeľu*, 25. marca 2018), len preto, že sa domnievame - alebo vy sa domnievate - že ešte neprišlo vaše *teraz*; že ste príliš mladí na to, aby ste sa zapojili do snívania a budovania zajtrajška. A tak začíname otáľať... A viete čo? Mnohým mladým sa toto páči. Prosím vás, pomôžme im, aby sa im to nepáčilo, aby dokázali žiť *Božie teraz*.

Jedným z plodov nedávnej synody bolo bohatstvo tej skutočnosti, že sme sa mohli stretnúť, a predovšetkým navzájom počúvať. Bohatstvo vzájomného načúvania medzi jednotlivými generáciami, bohatstvo vzájomnej výmeny a hodnota poznania toho, že jedni druhých potrebujeme, že sa musíme snažiť, aby sme podporovali cesty a priestory, v ktorých sa môžeme spolu zapájať do snívania a budovania zajtrajška už od dnes. Nie však izolovane, ale spojení: vytvárajúc spoločný priestor. Priestor, ktorý nám nik nedaruje, ani ho nemôžeme vyhrať v lotérii, ale priestor, za ktorý aj vy musíte bojovať. Vy mladí musíte bojovať o váš priestor dnes, pretože život je teraz. Nikto ti nemôže sľúbiť ani jeden deň budúcnosti, tvoj život je životom dnes. Musíš sa vložiť do hry dnes, tvoj priestor je dnes. Ako odpovedáš na toto?

Vy, drahí mladí, nie ste „budúcnosťou“ – všetci radi hovoria: „Vy ste budúcnosťou“ – nie, vy ste prítomnosťou; nie ste *Božou budúcnosťou*, vy mladí ste *Božím teraz*! On vás zvoláva a volá vás vo vašich komunitách a mestách, aby ste šli hľadať starých rodičov, dospelých; aby ste sa postavili na nohy a spoločne s nimi sa chopili slova a uskutočnili sen, ktorý si o vás vysníval Pán.

Nie zajtra, ale teraz, pretože tam, kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce (por. Mt 6,21); a to, do čoho sa zamilujete, si získa nielen vašu predstavivosť, ale dotkne sa všetkého. Bude to dôvod, pre ktorý ráno vstanete a ktorý vás vzpruží v okamihoch únavy, ktorý vám rozorve srdce a naplní vás úžasom, radosťou a vďačnosťou. Cítite, že máte poslanie a zaľúbite sa doň a od toho bude závisieť všetko (porov. Pedro Arrupe SJ, *Nada es más práctico*). Mohli by sme mať všetko: ale ak chýba pasia lásky, bude chýbať všetko. Pasia lásky dnes! Dovoľme Pánovi, nech v nás vzbudí lásku a vedie nás k nášmu zajtrajšku!

Pre Ježiša neexistuje nejaké „len zatiaľ“, ale láska milosrdenstva, ktorá chce preniknúť srdce a získať si ho. On chce byť naším pokladom, pretože nie je žiadnym životným „len zatiaľ“, či prechodnou módou: je darujúcou sa láskou, ktorá pozýva k sebadarovaniu.

Je konkrétnou, blízkou, reálnou láskou dnes; je sviatočnou radosťou, ktorá sa rodí z rozhodnutia mať účasť na zázračnom rybolove nádeje a dobročinnosti, solidarity a bratstva, oproti mnohým paralyzovaným či paralyzujúcim pohľadom - kvôli strachu, vylúčeniu, špekulácii a manipulácii.

Bratia a sestry, Pán a jeho misia nie sú v našom živote žiadnym „len zatiaľ“, čímisi prechodným, nie sú len jedným Svetovým dňom mladých, sú naším životom dnes i v priebehu cesty!“

Počas všetkých týchto dní nás osobitným spôsobom - ako hudba v pozadí - sprevádzalo Máriino „*fiat*“. Ona nielen uverila v Boha a v jeho prisľúbenia ako v niečo možné: ona uverila v Boha a mala odvahu povedať „áno“, aby mala účasť na tomto Pánovom *teraz*. Cítila, že má poslanie, zaľúbila sa - a to rozhodlo o všetkom. Musíte cítiť, že máte poslanie, nechať sa zamilovať a Pán rozhodne o všetkom.

Tak ako to bolo v nazaretskej synagóge, Pán, uprostred nás, svojich priateľov a známych, znovu vstáva, berie knihu a vraví: «Dnes sa splnila táto stať Písma, ktorú ste práve počuli» (porov. Lk 4,21).

Drahí mladí, chcete žiť konkrétnosťou jeho lásky? Vaše „áno“ nech je naďalej vstupnou bránou, aby nám Duch Svätý dával nové Turíce, Cirkvi i svetu. Nech sa tak stane.

Pozdrav Svätého Otca na záver slávenia

Na záver tejto slávnosti ďakujem Bohu za to, že nám dal možnosť zdieľať tieto dni a nanovo prežiť Svetové dni mládeže. Osobitným spôsobom chcem poďakovať za prítomnosť na tejto slávnosti prezidentovi Panamy, Juanovi Carlosovi Varela Rodríguezovi, ako aj prezidentom ďalších krajín a predstaviteľom občianskeho a politického života. Ďakujem Mons. Josému Domingovi Ulloa Mendietovi, arcibiskupovi Panamy, za jeho ochotu a jeho spolupracovníkom za prijatie Svetových dní vo svojej diecéze, ako aj ostatným biskupom tejto krajiny a okolitých krajín za všetko, čo vo svojich spoločenstvách urobili pre poskytnutie ubytovania a pomoci toľkým mladým. Ďakujem všetkým, ktorí nás podporovali modlitbou a spolupracovali svojím úsilím a prácou na tom, aby sa sen o SDM v tejto krajine stal skutočnosťou.

A vám, drahí mladí, jedno veľké «ďakujem». Vaša viera a vaša radosť rozochveli Panamu, Ameriku a celý svet. Ako sme už toľkokrát počas týchto dní počuli v hymne Svetových dní mládeže: „Sme pútnici, ktorí sem dnes prichádzajú z kontinentov a miest“. Sme na ceste: pokračujte v napredovaní, pokračujte v prežívaní viery a v jej zdieľaní. Nezabudnite, že nie ste zajtrajšok, nie ste „*len zatiaľ*“, ale ste *Božím teraz*.

Už bolo ohlásené budúce miesto konania Svetových dní mládeže. Prosím vás, aby ste nenechali vychladnúť to, čo ste tu počas týchto dní zažili. Vráťte sa do vašich farností a spoločenstiev, do vašich rodín a k vašim priateľom, a odovzdajte túto skúsenosť, aby sa aj ostatní mohli zachvieť silou a radosťou, ktorú máte v sebe. S Máriou hovorte naďalej „áno“ tomu snu, ktorý Boh do vás zasadil.

A prosím vás, nezabudnite sa za mňa modliť.

(Preklad: Slovenská redakcia VR v spolupráci s TV LUX) -mkr, jb-

27 januára 2019, 21:49